

Gebiedsgebonden werken. De ervaringen van gebiedsgebonden politiefunctionarissen in de dagelijkse praktijk (2004). Annet Nienhuis, Yvonne Huizing, Jet Burgert en Wout Gelderloos (B&A-groep Beleidsonderzoek en Advies, Den Haag). Verkenningen 10

Onderzoeksvragen

1. Hoe geven gebiedsfunctionarissen in de dagelijkse praktijk invulling aan hun werk in en ten behoeve van hun verzorgingsgebied?
2. Wat is de taak van gebiedsfunctionarissen, waar ligt voor hen de kern van de gebiedsaanpak, wat zijn de belangrijkste (meer)opbrengsten, wat zijn de belangrijkste knelpunten?
3. Welke variatie of accentverschillen zijn te onderscheiden in de taakuitvoering en –opvatting van de gebiedsfunctionarissen en hoe verhouden die zich tot kenmerken van de wijk enerzijds en van het korps anderzijds?

Methoden van onderzoek

- enquête onder 239 GPF-ers en analyse van hun dagboeken gedurende een week
- 43 interviews

Uitgevoerd in:

Drenthe, Twente, Gelderland-Zuid, Utrecht, Kennemerland, Haaglanden, Hollands-Midden, Midden- en West-Brabant en Limburg-Noord.

Samenvatting

Doel was het dagelijkse werk van gebiedsgebonden politiefunctionarissen ('wijkagenten') in kaart te brengen, gekoppeld aan hun taakopvatting enerzijds en hun perceptie ten aanzien van de meerwaarde en opbrengsten ervan anderzijds. 239 wijkagenten, verspreid over verschillende teams in 10 politieregio's, hebben een enquête ingevuld en daarnaast gedurende een volle week een dagboekje bijgehouden met daarin opgetekend de werkelijk verrichte inspanningen en bestede tijd. Daarnaast is met 43 uitvoeriger gesproken.

Als belangrijkste van hun taken noemen wijkagenten het zichtbaar aanwezig zijn in de wijk, en het onderhouden van contacten in uiteenlopende netwerken in en rondom de buurt. De kern van de gebiedsgebonden aanpak bestaat volgens hen uit 'kennen en gekend worden' en van daaruit bij te dragen aan de aanpak van problemen. Het merendeel meent dat ze daarin ook slagen, dat wil zeggen effectief bijdragen aan de leefbaarheid en veiligheid in wijk of buurt. Alleen valt het de respondenten moeilijk de opbrengsten van hun werk meer concreet te benoemen. Wat het type wijk betreft is men van mening dat de gebiedsaanpak in principe geschikt is voor elke wijk, wat niet wil zeggen dat elke gebiedsagent ook even geschikt is voor verschillende type wijken zoals grotestadsprobleemwijken of rustige plattelandsgebieden. Wijkagenten zijn ze niet allemaal even goed te spreken over de wijze waarop hun werk is georganiseerd. Belangrijke elementen daarbij zijn de (netto)tijd die men effectief in of met werkzaamheden voor de wijk kan doorbrengen, in samenhang met de organisatorische inbedding en de mate van sturing en ondersteuning die men krijgt. Het meest positief zijn wijkagenten wier werkzaamheden duidelijk zijn vastgelegd en die ook steun krijgen van chefs en collega's.

Wat de aanwezigheid in de wijk betreft, blijkt een samenhang te bestaan met het type wijk. De gemiddelde tijd die wijkagenten doorbrengen in hun wijk varieert van ruim 1.5 tot 2.5 uur per (acht-urige) werkdag. Aan activiteiten buiten de wijk besteden ze 1.5 tot 2 uur per werkdag. Agenten die werkzaam zijn in grote stadsprobleemwijken worden minder ingezet voor ander

werk in het kader van de noodhulp of opsporing dan hun collega's in andere wijken, met name in plattelandsgemeenten. Vooral de laatste hebben dan ook het gevoel niet voldoende tijd te kunnen besteden aan de problemen in hun wijk.